

SPIS ZAWARTOŚCI PROJEKTU

- I. Strona tytułowa – spis zawartości projektu
- II. Projekt wykonawczy:
  - 1. Branża sanitarna:
    - 1. Oświadczenia
    - 2. Decyzja o stwierdzeniu przygotowania zawodowego.
    - 3. Zaświadczenie o wpisie do izb.
    - 4. Część opisowa
    - 5. Część rysunkowa
      - PZI.IS Plan zagospodarownia terenu
      - IS1 Rzut przyziemia - instalacja wodociągowa
      - IS2 Rzut piętra - instalacja wodociągowa
      - IS3 Rzut przyziemia - instalacja ogrzewania
      - IS4 Rzut piętra - instalacja ogrzewania
      - IS5 Rzut przyziemia - kanalizacja sanitarna
      - IS6 Rzut piętra - kanalizacja sanitarna

ZESTAWIENIE TOMÓW PROJEKT WYKONAWCZY

TOM I – BRANŻA ARCHITEKTONICZNA

TOM II – BRANŻA KONSTRUKCYJNA

TOM III – BRANŻA DROGOWA

TOM IV – BRANŻA SANITARNA

TOM V – BRANŻA ELEKTRYCZNA

Szamotuły, dnia 11 lipca 2017r.

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia z 7 lipca 1994 – Prawo Budowlane (Dz.U. z 2016 r., poz. 290 t.j.) oświadczam, że projekt wykonawczy - branża sanitarna, dotyczący budowy budynku administracyjno-garażowego Rejonu Dróg Wojewódzkich w Gnieźnie w miejscowości Gniezno, Aleja W.S. Reymonta 32, powiat gnieźnieński, gmina Gniezno, na działce o nr ewid. 56/7, został sporządzony, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projektant Główny:

inż. Daniel Górczyński

upr. bud. nr. WKP/0032/POOK/05

Projektował – instalacje sanitarne::

mgr inż. Wojciech Jankowiak

upr. nr WKP/0278/PWIS/04

OPIS TECHNICZNY

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- zlecenie inwestora,
- zagospodarowanie terenu w skali 1:500,
- projekty architektoniczne i konstrukcyjne budynku,
- obowiązujące normy, przepisy, warunki techniczne i literatura techniczna dotycząca zasad projektowania instalacji sanitarnych.

2. DANE OGÓLNE

Opracowanie obejmuje projekt instalacji zimnej i ciepłej wody, kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania, instalacji gazu oraz wentylacji dla budynku administracyjno - garażowego.

Budynek administracyjno - garażowy podzielony jest na dwie części:

1. Garażowa (jednokondygnacyjna) - 2 stanowiska garażowe dla pojazdu typu Unimog, 1 stanowisko garażowe dla ciągnika z przyczepą oraz 2 stanowiska garażowe dla samochodów osobowych oraz 2 magazyny.
2. Administracyjna (dwukondygnacyjna) - na parterze pomieszczenia socjalne dla pracowników fizycznych oraz pomieszczenie techniczne, na piętrze pomieszczenia biurowe oraz socjalne dla pracowników biurowych.

3. INSTALACJA WODY ZIMNEJ I CIEPŁEJ

Zasilanie w zimną wodę z sieci wodociągowej zg. z WT Gestora sieci. Opomiarowanie zużycia wody będzie wykonane w pomieszczeniu technicznym 1.3. Instalacja zaopatruje obiekt w wodę do celów socjalno-bytowych.

3.1. ZIMNA WODA

Woda zimna naceleso socjalno-bytowa doprowadzona będzie do budynku do pomieszczenia technicznego 1.3.

Na przewodzie doprowadzającym wodę zimną do budynku, zamontować (w budynku) armaturę zgodnie z opisem w punkcie 3.3.

Na odejściach do grup urządzeń należy stosować zawory odcinające. Połączenia pod baterie wężykami elastycznymi. Wszystkie podejścia pod urządzenia wyposażać w zawory odcinające. Przewody poziome należy układać ze spadkiem min. 0,3% w kierunku wejścia wody do budynku.

Instalację prowadzić zgodnie z opisem na rysunkach:

- ponad stropem podwieszanym – rurociągi rozdzielcze, poziome w obrębie części biurowo-gospodarczej,
- w posadzce i bruzdach ściennych – rozprowadzenia i podejścia do poszczególnych urządzeń.

Przewody poziome instalacji wody zimnej należy prowadzić poniżej przewodów instalacji wody ciepłej i instalacji grzewczej. Zachować przepisowe odległości od innych instalacji. Na przewodach należy stosować uchwyty z wkładką gumową. Przejścia rur przez ściany i stropy wykonać w rurach osłonowych.

Przewody wody zimnej należy wykonać z rur polietylenowych. Proponuje się zastosowanie rur wielowarstwowych łączonych przez zaprasowywanie.

3.2.CIEPŁAWODA

Woda ciepła dla celów socjalno-bytowych przygotowywana będzie w zasobniku c.w.u. Zasobnik ciepła ładowany z układu kotłowego. Przed zasobnikiem od strony kotła zabudować pompę wraz z armaturą (2x zawór odcinający, zawór zwrotny, filtr).

Bezpośrednio przed zasobnikiem (na zasilaniu od strony przyłącza wody zimnej) zamontować grupę zabezpieczającą: zawór bezpieczeństwa SYR2115 $\frac{1}{2}$ " $\frac{3}{4}$ " oraz naczynie przeponowe wraz zobejmą do montażu naściennego.

Instalacja c.w.u. pracuje z obiegiem wody cyrkulacyjnej. Dla utrzymania właściwej temperatury w instalacji oraz jej regulacji należy zastosować zawory termostatyczne na przewodzie cyrkulacyjnym na odcściach do grup urządzeń. Dla układu cyrkulacyjnego należy zabudować pompę cyrkulacyjną produkcji wraz z zaworem zwrotnym, filtrem siatkowym mechanicznym oraz zaworami odcinającymi kulowymi.

Przewody wody ciepłej do armatury i urządzeń wykonać z rur polietylenowych. Proponuje się zastosowanie rur wielowarstwowych łączonych przez zaprasowywanie.

Po wykonaniu instalację należy poddać płukaniu i próbie szczelności (przed zakryciem bruzd). Stosować armaturę zgodną z Polskimi Normami oraz posiadającą stosowne atesty. Zachować przepisowe odległości od innych instalacji.

3.3ARMATURA

Na przewodzie doprowadzającym wodę zimną do budynku, zamontować (w budynku) armaturę w kolejności zawór odcinający, filtr podwójnie osiatkowany o grubości oczek 0,5mm, zawór zwrotny antyskażeniowy typ SOCLA BA 2760 (praca w położeniu poziomym) lub BA 2760cd (praca w położeniu pionowym), elektrozawór, zawór odcinający.

Podejścia do baterii wężykami giętkimi z zaworami odcinającymi.

Dostęp do zaworów przez panel stropu podwieszanego lub metalowe drzwiczki wkomponowane w zabudowę zewnętrzną ściany.

Zestawienie armatury i przyborów sanitarnych:

L.p.	Nazwa	Ilość
1.	Umywalka	9
2.	Umywalka dla niepełnosprawnych	1
3.	Miska ustępowa	4
4.	Miska ustępowa dla niepełnosprawnych	1
5.	Zlewozmywak	2
6.	Pisuar dla niepełnosprawnych	1
7.	Brodzik	1
8.	Bateria umywalkowa stojąca	9
9.	Bateria umywalkowa dla niepełnosprawnych	1
10.	Bateria zlewozmywakowa	2
11.	Bateria natryskowa	1

3.4. IZOLACJE CIEPŁOCHRONNE

Izolacja cieplna przewodów rozdzielczych i komponentów w instalacji wody zimnej, ciepłej, cyrkulacji oraz p.poż, wg Załącznika Nr 2 „ Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie”

Przewody rozdzielcze prowadzone po wierzchu ścian należy zaizolować termicznie izolacją z pianki poliuretanowej lub spienionego polietylenu:

- dla zimnej wody o grubości ścianki $S_{min}=9mm$
- dla wody ciepłej i cyrkulacji o grubości ścianki $S_{min}=20mm$ – przewody $\varnothing 18, 25, S_{min}=30mm$ – przewody $\varnothing 32$.

1. INSTALACJA KANALIZACYJNA

4.1 KANALIZACJA SANITARNA

Odprowadzenie ścieków do istniejącej kanalizacji ogólnospławnej na terenie działki Inwestora.

Zmiany kierunków przewodów oraz włączenia pod kątem prostym należy wykonać przy użyciu kształtek o kącie załamania maksymalnie 45° .

Piony poprowadzić wg rysunków po wierzchu ścian lub w szachtach instalacyjnych, obudowanych płytą g.-k., w zależności od przeznaczenia pomieszczenia. Część rurociągów poziomych należy poprowadzić pod stropem w obrębie sufitu podwieszanego, zgodnie z rysunkami. Odpowietrzenie pionów poprzez rurę zakończoną wywiewką $\varnothing 160$ wyprowadzoną 0,6m ponad dach lub za pomocą zaworu napowietrzającego. Piony wyposażać w rewizje.

Należy wykonać czyszczak co każde 15m prowadzonego przewodu, oraz za zmianą kierunku prowadzenia przewodu i na wyjściu z budynku.

Ścieki z posadzek odprowadzane będą wpustami podłogowymi – podejście $\varnothing 50$. Należy zastosować wpusty podłogowe o wymiarach 150x150mm.

Przy przejściach przez przegrody budowlane stosować tuleje ochronne. Trasę prowadzenia przewodów instalacji, średnice i spadki pokazano na rysunkach. Na kanałach należy stosować opaski przeciwpożarowe w miejscach przejścia przewodu przez przegrodę oddzielenia pożarowego.

Mocowanie przewodów należy wykonać do przyległych elementów konstrukcyjnych budynku przy użyciu zamocowań i obejm odpowiednich do użytego systemu rur. Elementy mocujące powinny być zgodne z zaleceniami producenta rur, nie powinny przenosić drgań, hałasu i naprężeń na budynek. Poziomy i pionowy oraz podejścia do przyborów wykonać z rur z PVC koloru popielatego. Rury kielichowe łączone na wcisk z uszczelką gumową. Do montażu kanałów biegnących w gruncie pod posadzkami przyziemia należy użyć rur i kształtek kanalizacyjnych PVC-U min. klasy SN8 koloru pomarańczowego, stosowanych do budowy kanałów zewnętrznych.

4.2. KANALIZACJA DESZCZOWA

Zaprojektowano odwadnianie połaci dachu za pomocą systemu rynnien Ø120 tytan-cynk, rury spustowe Ø100 tytan-cynk mocowane do ściany uchwytyami wg systemu producenta. Alternatywnie można zastosować rury oraz rynny PCV.

5. INSTALACJA CENTRALNEGO OGRZEWANIA

5.1. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

Założenia do bilansu ciepła

Strefa klimatyczna (zima): II,
Temp. zewnętrzna: $t_z = -18^\circ\text{C}$,
Wilgotność wzgl.: $\phi = 100\%$

Temperatury wewnętrzne:

• biura, administracja, jadalnia:	$t_i = 20^\circ\text{C}$ (zima), $t_i = nk$ (lato),
• sanitariaty, WC:	$t_i = 24^\circ\text{C}$ (zima), $t_i = nk$ (lato),
• komunikacja:	$t_i = 20^\circ\text{C}$ (zima), $t_i = nk$ (lato),
• stanowiska garażowe	$t_i = 5^\circ\text{C}$ (zima), $t_i = nk$ (lato),

nk – niekontrolowana

Nie przewiduje się kontroli temperatury powietrza wewnętrznego dla okresu lata oraz kontroli wilgotności względnej na całym obszarze lokalu handlowego zarówno w okresie zimowym jak i okresie letnim. Wilgotność względna jest wynikowa.

Zasilanie wodnej instalacji c.o. w budynku (część administracyjna) z projektowanej kotłowni zlokalizowanej w budynku. Instalacja wodna, dwururowa, pompowa. Parametry wody grzewczej $75^\circ\text{C}/55^\circ\text{C}$, instalacja została podzielona na następujące, niezależne obiegi wyprowadzone z rozdzielaczy w kotłowni:

- obieg „A” – zasilanie grzejników,
- obieg „B” – ładowanie zasobnika c.w.u.

Instalację c.o. zasilić przewodami wyprowadzonymi z pomieszczenia technicznego. Przewody poziome należy układać ze spadkiem min. 0,3% w kierunku rozdzielaczy w kotłowni. Kotłownia zlokalizowana jest na parterze budynku w pomieszczeniu technicznym.

Główne przewody rozprowadzające prowadzone po wierzchu ścian lub ukryte w bruzdach w ścianach.

Zachować przepisowe odległości od innych instalacji. Zabrania się prowadzenia przewodów instalacji c.o. nad przewodami elektrycznymi.

5.2. OGRZEWANIE GRZEJNIKOWE – CZĘŚĆ ADMINISTRACYJNEJ

Układ zasilający należy wyposażyć w pompę, obieg należy wyposażyć w zawór zwrotny, filtr siatkowy mechaniczny oraz zawory odcinające kulowe.

Rurociągi.

Główne przewody rozprowadzające w obrębie pomieszczenia technicznego z armaturą pompową należy wykonać z rur stalowych (rury instalacyjne, czarne wg PN-74/H-74244) o połączeniach spawanych. Dalszą część instalacji wykonać z rur wielowarstwowych (połączenia możliwe do ukrycia w posadzce i bruzdach ściennych).

Główny przewód rozprowadzający – poziom w pomieszczeniu technicznym prowadzony po wierzchu ścian, pozostałe przewody do poszczególnych grzejników prowadzić w warstwach posadzkowych, w suficie podwieszanym i bruzdach ściennych, wg rysunków.

Przy przejściach przez przegrody budowlane stosować rury ochronne. Przejścia przewodów tworzywowych o średnicy powyżej 40mm przez przegrody budowlane będące przegrodami wydzielonych stref pożarowych, wykonać z zastosowaniem opasek lub kołnierzy ogniochronnych. Po wykonaniu instalację należy poddać próbie szczelności „na zimno”, płukaniu, a następnie próbie na gorąco.

Grzejniki.

Jako elementy grzejne przewidziano grzejniki stalowe płytowe, zaworowe (podejście oddolne) – oznaczenie i ilość według specyfikacji i części rysunkowej. Każdy grzejnik posiada możliwość odłączenia go od instalacji poprzez zespoły przyłączeniowe – zawory odcinające, kątowe, zespolone. Regulacja hydrauliczna obiegów przy pomocy wbudowanych grzejnikowych zaworów termostatycznych. Regulacja temp. pomieszczeń za pomocą głowic termostatycznych montowanych na grzejnikach.

5.3. PRÓBY SZCZELNOŚCI

Po wykonaniu instalacji, przed jej zakryciem należy wykonać próbę szczelności zgodnie z „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Instalacji Ogrzewczych” – Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr 6.

Ciśnienie próbne przy badaniu szczelności w stanie zimnym dla instalacji wodnych centralnego ogrzewania o temperaturze do 110°C powinno być wyższe od ciśnienia roboczego o 200 kPa, lecz nie mniejsze niż 400 kPa.

Po przeprowadzeniu z wynikiem pozytywnym próby ciśnieniowej „na zimno”, należy wykonać próbę wodną „na gorąco” – praca instalacji centralnego ogrzewania przy najwyższej temperaturze, założonej w obliczeniach i przy pracy pomp obiegowych.

Po nagraniu instalację należy ochłodzić do temperatury otoczenia i ponownie ogrzać do najwyższej temperatury jak na początku tej próby. Wyniki próby można uznać za dodatnie, jeżeli przy utrzymywaniu najwyższej temperatury i ciśnienia stwierdzono szczelność instalacji, brak przecieków i roszczenia, możliwość swobodnego rozszerzania się elementów instalacji, a po ochłodzeniu instalacji brak uszkodzeń i trwałych odkształceń.

Ponadto bezwzględnie po wykonaniu instalacji c.o. należy sporządzić projekt powykonawczy z dokładnym naniesieniem przebiegu rurociągów i armatury.

5.4. IZOLACJE CIEPŁOCHRONNE.

Izolacja cieplna przewodów rozdzielczych i komponentów w instalacji c.o., wg Załącznika Nr 2 „Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie”

Przewody rozdzielcze prowadzone po wierzchu ścian należy zaizolować termicznie izolacją z pianki poliuretanowej lub spienionego polietylenu:

$S_{min}=20mm$ – przewody $\varnothing 18, 25$,

$S_{min}=30mm$ – przewody $\varnothing 32$.

Przewody prowadzone podtynkowo, układane w bruzdach ściennych i podłogowych, powinny być prowadzone w izolacji grub. 13mm.

6. KOTŁOWNIA GAZOWA

Projektowana kotłownia będzie kotłownią wodną, niskoparametrową, z gazem ziemnym grupa E (GZ-50). Obliczeniowe parametry czynnika grzewczego 75/55°C. Kotłownia gazowa będzie zaopatrywać w ciepło urządzenia zgodnie z ich zapotrzebowaniem.

6.1. Kocioł c.o.

Dla pokrycia zapotrzebowania ciepła dobrano kocioł gazowy o mocy 24 kW. Jest to kocioł kondensacyjny.

Kocioł kondensacyjny zlokalizowany w pomieszczeniu 1.3. Pomieszczenie techniczne.

Spaliny z kotła wyprowadzić kominem spalinowym z systemowych pustaków ponad połac dachową.

6.2. PODGRZEWACZ C.W.U.

Przygotowanie ciepłej wody użytkowej będzie następowało w zasobniku ciepłej wody użytkowej. Zasilenie węzownicy grzewczej przewodem wyprowadzonymi z rozdzielacza - rury stalowej czarnej ze szwem, przewodowej wg PN-74/H-74244 łączonej przez spawanie, za pompą prowadzić instalację z rur wielowarstwowych. Układ wyposażać w pompę produkcji. Obieg należy wyposażać w zawór zwrotny, filtr siatkowy mechaniczny oraz zawory odcinające kulowe.

6.3. ZABEZPIECZENIE ZŁADU.

6.3.1. ZABEZPIECZENIE INSTALACJI C.O.C.T.

Przyjęto naczynie wzbiorcze przeponowe.

Średnicę rury wzbiorczej do naczynia przyjęto równą średnicy przyłączeniowej do naczynia .

Naczynie należy przyłączyć za pomocą zaworu kołpakowego prod..

Obliczenie pojemności naczynia należy wykonać zgodnie z PN-B-02414.

6.4. ZABEZPIECZENIE KOTŁA

Zgodnie z PN-82/M-74101 dot. „Zaworów bezpieczeństwa” zabezpieczeniem kotła przed wzrostem ciśnienia jest zamontowany na nim zawór bezpieczeństwa.

W oparciu o karty techniczne producenta należy dobrać membranowy zawór bezpieczeństwa.

6.5. ZABEZPIECZENIE PODGRZEWACZA C.W.U.

Przyjęto naczynie wzbiorcze przeponowe.

Naczynie należy przyłączyć za pomocą armatury przepływowej, odcinającej i próżniującej.

W oparciu o karty techniczne producenta dobrać zawór bezpieczeństwa.

6.6. ARMATURA

W instalacji z rozdzielaczem zasilającym przewidziano zastosowanie pomp na poszczególnych obiegach grzewczych:

- instalacji grzejnikowej,
- ładowanie zasobnika c.w.u.,
- cyrkulacja,

Poszczególne obiegi należy wyposażać w zawór zwrotny, filtr siatkowy mechaniczny oraz zawory odcinające kulowe. Obieg grzejnikowy należy wyposażać w zawory hydraulicznie regulujące.

Na rurociągach wody grzejnej, zimnej, ciepłej użytkowej oraz cyrkulacji należy zamontować zawory kulowe oraz zawory zwrotne gwintowane $p_n=0,6\text{MPa}$, $t=100^\circ\text{C}$. Odwodnienia zaworami kulowymi ze złączką do węża, odpowietrzenia automatycznymi odpowietrznikami z zaworami stopowymi usytuowanymi w najwyższych punktach instalacji. Lokalizacja odwodnień i odpowietrzeń poza pokazanymi na schemacie oraz wg potrzeb określonych w trakcie realizacji inwestycji.

6.7. RUROCIĄGI

Rurociągi w kotłowni do rozdzielaczy oraz za rozdzielaczami w obrębie montowanej armatury należy wykonać z rur stalowych czarnych ze szwem wg PN-74/H-74200, o połączeniach spawanych. Dalsze odcinki rurociągów należy wykonać z materiałów zgodnych w zaprojektowaną instalacją.

Wszystkie przejścia rurociągów przez ściany oddzielające kotłownię od sąsiednich pomieszczeń (tj. ściany stanowiące przegrody wydzieliń pożarowych) należy wykonać w systemowych przejściach ochronnych p.poż.

Jako podpory przy montażu rurociągów należy stosować typowe podwieszenia i podparcia stosowane w technice sanitarnej.

6.8. IZOLACJE CIEPŁOCHRONNE

Wszystkie rurociągi należy zaizolować osłonami termoizolacyjnymi z pianki poliuretanowej.

Grubość izolacji dla rur stalowych w kotłowni, min.:

zasilanie	powrót	
DN 15÷20	20	20
DN 25÷32	30	30
DN 40÷50	= śr. wewn. rury	

Wszystkie izolacje ciepłochronne należy wykonać zgodnie z technologią montażu producenta.

6.9. WENTYLACJA KOTŁOWNI

Dobry kocioł kondensacyjny jest z zamkniętą komorą spalania. Zaprojektowany kominowy system powietrzno-spalinowy jest niezależny od powietrza w pomieszczeniu. Przewidziana wentylacja przeznaczona jest jedynie do celów higienicznych. Wywiew z pomieszczenia za pomocą kanału wywiewnego. Przyjęto nawiew do pomieszczenia poprzez infiltrację i nieszczelności w stolarnie drzwiowej.

6.10. WYTYCZNE BRANŻOWE

budowlano-konstrukcyjne

- wykonać posadzkę w kotłowni, z spadkiem do wpustu podłogowego,
- ściany pokryć materiałem niepalnym,
- pomieszczenie kotła o mocy powyżej 30,0 kW należy wydzielić przegrodami o odporności ogniowej minimum EI60 natomiast drzwi o odporności ogniowej EI30,

wodno-kanalizacyjne

- w kotłowni powinna znajdować się kratka ściekowa żeliwna,
- woda wodociągowa do zaworu czepalnego z końcówką na wąż,
- z wpustu podłogowego powinien być odpływ do kanalizacji.

elektryczne

- wykonać łatwo dostępny z zewnątrz pomieszczenia kotłowni awaryjny wyłącznik prądu dla natychmiastowego wyłączenia prądu, który powinien być oznakowany w sposób trwały i łatwo czytelny,
- wykonać gazoszczelną instalację oświetleniową z wyłącznikiem wyprowadzonym na zewnątrz kotłowni.

Uruchomienia kotłowni powinien dokonać autoryzowany serwis. Należy przeszkolić przyszłą obsługę.

2. INSTALACJA GAZU

7.1. WARUNKI OGÓLNE I ODBIORNIKI

Projektowany obiekt zasilany będzie w gaz z sieci gazowej przesyłającej gaz ziemny. Na ścianie budynku projektuje się szafkę gazową wyposażenie zg. z warunkami technicznymi przyłączenia. Gaz doprowadzony jest do kotła gazowego.

7.2. RUROCIĄGI

Przewody wewnętrznej instalacji gazowej należy wykonać z rur stalowych czarnych bez szwu ogólnego stosowania wg PN-80/H-74219, walcowanych na gorąco lub bez szwu przewodowych wg PN-79/H-74244 łączonych przez spawanie gazowe. Rury muszą posiadać odpowiednie certyfikaty i opinie dopuszczające je do stosowania przy wykonywaniu instalacji gazowych. Połączenia rur wykonać metodą spawania gazowego.

Na zasilaniu urządzeń zamontować kurki gazowe kulowe odcinające do gazu. W miejscach zmiany kierunku tras przewodów stosować kolana tzw. "hamburskie". Połączenia z armaturą i urządzeniami wykonać poprzez kształtki przejściowe z końcówkami gwintowanymi. Do uszczelnienia połączeń gwintowanych stosować taśmy teflonowe do gazu (0,1 mm) oraz odpowiednie pasty nakładane na gwint zewnętrzny.

Do mocowania rur stosować uchwyty wykonane z materiałów niepalnych z przekładkami tłumiącymi drgania. Uchwyty mocujące powinny być mocowane przy pomocy stalowych kołków rozporowych o konstrukcji uwzględniającej materiał, z którego została wykonana przegroda budowlana.

Przed odbiornikiem, w miejscu łatwo dostępnym zamontować, posiadające znak bezpieczeństwa, zawory gazowe.

Przewody gazowe prowadzić po wierzchu ścian w odległości min. 2 cm od tynków. Przy zbliżeniach do innych instalacji zachować normatywne odległości wzajemne wynoszące:

- 10 cm od poziomych przewodów wod.-kan., c.o. i elektrycznych; 60 cm od urządzeń iskrzących, przewody gazowe krzyżujące się z innymi przewodami muszą być od nich oddalone co najmniej 2cm,
- przy przejściach przewodów przez ściany lub stropy należy prowadzić je w tulejach ochronnych uszczelnionych trwale plastycznym kitem, w obszarze których nie wolno łączyć rur,
- nienależy prowadzić przewodów przez kanały wentylacyjne, dymowe i spalnicowe.

Przewody instalacji gazowej można prowadzić w nieosłoniętych lub osłoniętych wentylowanych brudach. Przewody gazowe wykonane ze stali można prowadzić w osłoniętych brudach ściennych.

Układ projektowanej instalacji pokazano w części graficznej opracowania.

System sygnalizacyjno- odcinający dopływ gazu wykonac zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów

7.3. PŁUKANIE I PRÓBY CIŚNIENIA.

Próbę ciśnieniową dla instalacji gazowej wykonanej z rur stalowych od kurka odcinającego na ścianie budynku do kurków odcinających przed urządzeniami gazowymi należy wykonać w całości jak dla instalacji wewnętrznej.

Instalację dokładnie wypłukać i poddać głównej próbie szczelności. Próba powinna być wykonana sprężonym powietrzem na ciśnienie 0,05 MPa. Wynik próby uznaje się za pozytywny, jeżeli w czasie 30 minut od ustabilizowania się ciśnienia czynnika próbnego nie nastąpi spadek ciśnienia. Z przeprowadzonej głównej próby szczelności należy sporządzić protokół. Trzykrotna negatywna próba ciśnienia kwalifikuje instalację do ponownego wykonania.

Przewód oczyścić, pomalować farbą antykorozyjną, a następnie nawierzchniową w kolorze żółtym.

3. WENTYLACJA

Dla zapewnienia wymaganych parametrów higienicznych i termicznych w części socjalnej, szatniach oraz pom. sanitarnych projektuje się wentylację grawitacyjną alternatywnie mechaniczną za pomocą wentylatorów kanałowych. W pomieszczeniach o podwyższonej wilgotności tj.: WC, aneks kuchenny należy zastosować wentylację mechaniczną (w przypadku gdy zastosowana zostanie w budynku wentylacja grawitacyjna).

9. PRZYLĄCZA WODOCIĄGOWE Z UKŁADEM POMIARU ZUŻYCIA WODY

Zgodnie z warunkami technicznymi projektuje się zasilenie budynku z istniejącego przyłącza na terenie działki Inwestora. Przyłączy ma zasilać budynek na potrzeby socjalno-bytowe.

Podłączenie do instalacji wodociągowej wykonać z wodociągowych, atestowanych rur zg. z WT.

W przypadku zmiany trasy przyłącza (od układu pomiarowego) przewody układać na głębokości zgodnej z profilem zachowując głębokość ułożenia min. 1,0m, na podsypce piaskowej grubości min. 15 cm. Obsypka z piasku grubości 30 cm. Nad przewodem (30 cm) ułożyć taśmę ostrzegawczo- lokalizacyjną w kolorze niebieskim. Oznaczenie zasuw tabliczką informacyjną wg PN-86/B-09700.

Przewody układać ze spadkami zgodnie z rysunkiem profilu. Wejście przewodów do budynku w elastycznej, karbowanej rurze osłonowej typu DVR AROT $\square 110$. Oba przewody należy prowadzić wspólnie, łagodnym łukiem wprowadzić do budynku, jak pokazano na rysunku.

Zapotrzebowanie na wodę dla projektowanego budynku obliczono na podstawie sumy wypływów normatywnych q_n z poszczególnych urządzeń, przy podawaniu przepływu obliczeniowego skorzystano z PN-92/B-01706 „Instalacje wodociągowe. Wymagania w projektowaniu”. W wyniku obliczeń otrzymano zapotrzebowanie wody na:

Punkt czerpalny	Woda zimna			Woda ciepła		
	N	Przepływ q_n	Suma wypływu q_n	N	Przepływ q_n	Suma wypływu q_n
	[szt.]	[dm ³ /s]	[dm ³ /s]	[szt.]	[dm ³ /s]	[dm ³ /s]
Umywalka	9	0,07	0,63	9	0,07	0,63
Zlew	2	0,07	0,14	2	0,07	0,14
Miska ustępowa	5	0,13	0,65	-	-	-
Pisuar	1	0,30	0,30	-	-	-
Zawór czerpalny	2	0,15	0,30	-	-	-
Prysznic	1	0,15	0,15	1	0,15	0,15
		Σq_n :	2,17		Σq_n :	0,92

Przepływ obliczeniowy wody q dla budynku:

$$q = 0,682 \cdot \left(\sum q_n \right)^{0,45} - 0,14 = 0,682 \cdot (2,17 + 0,92)^{0,45} - 0,14 = 0,99 [\text{dm}^3/\text{s}] = 3,58 [\text{m}^3/\text{h}]$$

DOBÓR WODOMIERZA NA CELE GOSPODARCZE

Doboru wodomierza dokonano na podstawie normy PN-92/B-01706.

Wodomierz na instalacji wewnętrznej na cele bytowo gospodarcze

Obliczeniowy przepływ wody q do budynku wynosi

$$\text{instalacja bytowo-gospodarcza } q=0,99 \text{ dm}^3/\text{s} = 3,58 \text{ m}^3/\text{h}$$

▲ Umowny przepływ obliczeniowy dla wodomierza

$$q_w=2 \times q = 2 \times 0,99 \text{ dm}^3/\text{s} = 1,98 \text{ dm}^3/\text{s} = 7,13 \text{ m}^3/\text{h}$$

Na podstawie obliczeń dobrano wodomierz śrubowy typu JS16 DN25.

Sprawdzenie warunków prawidłowego doboru wodomierza:

$$1/ \quad q \leq q_{\max}/2 = (7,875 \text{ m}^3/\text{h})/2 = 3,94 \text{ m}^3/\text{h} = 1,09 \text{ dm}^3/\text{s}$$

$$0,99 \leq 1,09 \text{ dm}^3/\text{s}$$

$$2/ \quad \text{DN} \leq d, \text{ DN } 25 \leq d \leq 40 \text{ mm}$$

Z obliczeń wg PN-92/B-01706 „Instalacje wodociągowe. Wymagania w projektowaniu” wynika, że należy zaprojektować **wodomierz skrzydełkowy JS16 DN25q = 6,3 m³/h**.

Parametry dobrego wodomierza:

– Ciągły strumień objętości	$q_p = 6,3 \text{ m}^3/\text{h}$
– Średnica nominalna	$\text{DN} = 25 \text{ mm}$
– Maksymalny strumień objętości	$q_{\max} = 7,875 \text{ m}^3/\text{h}$
– Długość wodomierza	$L = 260 \text{ mm}$

Wodomierz należy zamontować z zaworami kulowymi odcinającymi oraz zaworem zwrotnym antyskażeniowym typ BA oraz filtrem siatkowym. Izolator przepływów wyposażony powinien być w kurek spustowy umożliwiający spuszczenie wody w ziemię oraz pobór próbek wody do badań.

Zestaw wodomierzowy umieszczony na parterze w pomieszczeniu technicznym.

10. PRZYŁĄCZE KANALIZACJI SANITARNEJ

Przyłącze kanalizacji sanitarnej wykonać zg. z warunkami technicznymi.

Dla założonej ilości przyborów sanitarnych obliczeniowa ilość ścieków wg PN-92/B-01707 .

BILANS ZAPOTRZEBOWANIA WODY DLA PROJEKTOWANEGO BUDYNKU

Założenia:

- Ilość pracowników – ok. 20 osób (ok. 4 pracowników fizycznych + ok. 16 pracowników biurowych)
- Przeciętne normowe zużycie wody na jednego pracownika (wg Dz.U. 02.8.70) –
  - pracownik biurowy $q_i = 15 \text{ dm}^3/(\text{j.o.} \cdot \text{doba})$
  - zakład pracy prace szczególnie brudne $q_i = 90 \text{ dm}^3/(\text{j.o.} \cdot \text{doba})$
- Współczynniki nierównomierności – $N_d = 1,50$; $N_h = 2,50$

Średnie dobowe zapotrzebowanie na wodę Q_{srd} :

$$Q_{srd} = M \cdot q_i = 4 \cdot 90 + 16 \cdot 15 = 360 + 240 = 600 \left[\frac{\text{dm}^3}{\text{dobę}} \right] = 0,60 \left[\frac{\text{m}^3}{\text{d}} \right]$$

Maksymalne dobowe zapotrzebowanie na wodę $Q_{\max d}$:

$$Q_{\max, d} = Q_{srd} \cdot N_d = 600 \cdot 1,5 = 900 \left[\frac{\text{dm}^3}{\text{dobę}} \right] = 0,90 \left[\frac{\text{m}^3}{\text{d}} \right]$$

Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie na wodę $Q_{\max,h}$:

$$Q_{\max,h} = \frac{Q_{\max,d}}{24} \cdot N_h = \frac{900}{24} \cdot 2,5 = 93,75 \left[\frac{dm^3}{h} \right]$$

10.1. KANAŁY GRAWITACYJNE.

Projektowany odcinek doprowadzające ścieki bytowo-gospodarcze z budynku należy wykonać z rur PVC-U kanalizacyjnych, ze ścianką litą i wydłużonym kielichem, klasy SN8, z uszczelkami gumowymi dwuwargowymi, łączone na wcisk.

Przewody układać na głębokości $H_{\min.}=1m$ (przykrycie). Przejście przewodu przez ścianę fundamentową budynków w tulei ochronnej PEHD.

11. ODPROWADZENIE WÓD DESZCZOWYCH

Odprowadzenie wody deszczowej do kanalizacji zgodnie z warunkami technicznymi gestora sieci.

Sieć wykonać z rur PVC-U kanalizacyjnych, ze ścianką litą, klasy SN8, z uszczelkami gumowymi dwuwargowymi, łączone na wcisk.

Wody opadowe odprowadzić do projektowych kanałów deszczowych na terenie działki z:

- Dachy
- Parkingu - za pomocą punktowych wpustów deszczowych. Należy wykonać wpusty uliczne montowane na betonowych studzienkach ściekowych $\square 500$ z osadnikiem piasku o wysokości min. 80cm zwieńczone wpustem żeliwnym klasy D400 wraz z pierścieniem odciążającym i pokrywą. Wpusty łączone ściekami z kostki brukowej betonowej kierującymi przepływ.

Spadki terenu należy kierkować w stronę wpustów i ścieków z kostki brukowej betonowej.

Obliczono strumień odpływu wód przy następujących założeniach:

- obliczeniowe natężenie deszczu – 150 l/s*ha (deszcz nawalny)
- współczynnik spływu dla dachu – $\psi=0,8$
- współczynnik spływu dla nawierzchni utwardzonych – $\psi=0,85$

Strumień ścieków deszczowych - deszcz nawalny

- dach ($490,49m^2$) – $0,049ha \cdot 0,8 \cdot 150 = 5,88l/s$
  - utwardzenie (parkingi) – ($1149,60m^2$) – $0,1150ha \cdot 0,85 \cdot 150 l/s \cdot ha = 14,66l/s$
- SUMA: ok. 20,54l/s

12. ZEWNĘTRZNA INSTALACJA GAZOWA

Zasilanie w gaz z sieci gazowej, wg warunków technicznych. Gaz zasilać będzie kocioł gazowy c.o. z zasobnikiem c.w.u.

Zgodnie z ustaleniami przyłącze zostanie wykonane przez gestora sieci.

Instalację zewnętrzną wykonać z rur i kształtek zg. z WT i poprowadzić aż do szafki gazowej na ściennej.

Rurociąg układać w wykopie szerokości min. 20cm, na głębokości min. 0,8 m, wykonując podsypkę z drobnego piasku grub. 10 cm i obsypkę grub. 10 cm.

Instalację gazową do budynku (1,5m od ściany zewnętrznej) wykonać z rury stalowej instalacyjnej bez szwu łączonej przez spawanie, ponad terenem w rurze osłonowej. Przewód wprowadzić do szafki zg. z WT , następnie wprowadzić do budynku.

13. ROBOTY ZIEMNE

Wykopy wykonywać mechanicznie na odkład oraz ręcznie w miejscach skrzyżowań z innym uzbrojeniem, z pionowym zabezpieczeniem ścian wykopów wg PN-B-10736, BN-83/8836-02, oraz przepisami BHP. Przy układaniu rurociągu zachować warunki montażu określone przez producenta rur.

Rurociągi układać na podsypce piaskowej grubości min. 15 cm, obsypka z piasku grubości 30 cm, nie powinna przekraczać 50cm. Zasypkę wykopu wykonać z gruntu rodzimego. Przed ułożeniem rur w wykopie należy wyrównać podłoże w celu uniknięcia powstawania pustek.

Regulację góry studzienek rewizyjnych wykonać dopiero po urządzeniu zagospodarowania terenu oraz po ułożeniu nawierzchni chodników.

Przed zasypaniem przewodów całość należy geodezyjnie zinwentaryzować.

14. UWAGI KOŃCOWE

14.1. PRZEJŚCIA PRZEZ PRZEGRODY P.POŻ.

1. Dla zabezpieczeń przejść przez przegrody wydzielenia ogniowego kanałów wentylacyjnych stosować przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej EI równej klasie elementu oddzielenia przeciwpożarowego – w przypadku występowania takich przejść.
2. Przewody wentylacyjne prowadzone przez strefę pożarową, której nie obsługują, obudować elementami o odporności ogniowej EI wymaganej dla elementów oddzielenia przeciwpożarowego tej strefy – w przypadku występowania takich przejść.
3. Zamocowania przewodów do elementów budowlanych wykonać z materiałów niepalnych, zapewniających przejście siły powstającej w przypadku pożaru w czasie nie krótszym niż wymagany dla klasy odporności ogniowej przewodu lub klapy odcinającej.
4. Przy przejściu przez przegrody oddzielenia pożarowego rurami stalowymi należy uszczelnić ogniochronną masą uszczelniającą elastyczną.

5. W przypadku poprowadzenia rur palnych poprzez przegrodę oddzielenia pożarowego należy zabezpieczyć je obejmami ppoż. montowanymi z każdej strony ściany oddzielenia ppoż.
6. Dla rur palnych o mniejszej średnicy niż 32mm, należy stosować ogniochronną pęczniącą masę uszczelniającą o klasie odporności ogniowej EI 120. Masę tę można łączyć z zaprawą ogniochronną o EI120.
7. W przypadku prowadzenia rur z np. PVC, PP, PE o średnicach zewnętrznych od 32 do 200 mm i grubościach ścianek od 1,8 do 11,8 mm można stosować również kasety ogniochronne służące do uszczelniania przejść instalacyjnych rur z tworzyw sztucznych w ścianach i stropach wykonanych z cegły pełnej, dziurawki, z betonu zwykłego lub z gazobetonu o grubości nie mniejszej niż 10 cm w przypadku ścian oraz 15 cm w przypadku stropów. Przejścia instalacyjne rur z tworzyw sztucznych uszczelnione kasetami ogniochronnymi spełniają wymagania klasy odporności ogniowej EI 120. Oznacza to, że szczelność i izolacyjność ogniowa przejścia nie jest mniejsza niż 120 minut. W przypadku przejść w stropach i ścianach o wymaganej gazo- i dymoszczelności przestrzeń między rurami a ścianami otworu powinna być przed założeniem kaset dokładnie wypełniona zaprawą cementową.

14.2. WYTYCZNE BRANŻOWE

BUDOWLANO-KONSTRUKCYJNE

- wykonać otwory w dachu i ścianach do prowadzenia instalacji, następnie otwory te zabezpieczyć przed wpływem czynników atmosferycznych
- w drzwiach do pomieszczeń w których zaprojektowano instalację wentylacji wywiewnej pośredniej należy zamontować kratki kontaktowe,
- zapewnić dojście serwisowe do wszystkich elementów instalacji sanitarnych, wymagających okresowej regulacji, przeglądu itp.;
- przejścia pod fundamentami wykonać w tulejach osłonowych.

ELEKTRYCZNE

- wykonać zasilania elektryczne do wszystkich zaprojektowanych urządzeń,
- wykonać instalację uziemiającą urządzenia m.in. kocioł, wentylatory dachowe, centrale wentylacyjne.

Wszystkie zastosowane materiały i urządzenia powinny posiadać aktualne atesty oraz dopuszczenia do stosowania w budownictwie, a ich montaż i eksploatacja zgodna z wytycznymi producenta. Po wykonaniu robót wykonawca jest zobowiązany przekazać użytkownikowi obiektu rysunek powykonawczy z przebiegiem instalacji (dopuszczalna dokumentacja fotograficzna instalacji przed zakryciem).

Całość robót wykonać zgodnie z:

- „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Instalacji Ogrzewczych” - Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr6.
- „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Instalacji Wodociągowych” - Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr7.
- „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Instalacji Kanalizacyjnych” – Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr12.
- „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Instalacji Ogrzewczych” – Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr6.
- „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru instalacji wentylacyjnych” – Wymagania Techniczne COBRTI INSTAL. Zeszyt nr5.
- "Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano–montażowych–cz.II".
- Rozp. Ministra Infrastruktury z dn. 12.04.2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.–Dz.U.Nr75,poz.690.
- Warunkami Montażu podanymi przez producentów zastosowanych urządzeń materiałów.
- Obowiązującymi wytycznymi Polskich Norm, przepisami BHP, P.Poż. i Sanepid.

15. INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE I OCHRONIE ZDROWIA

Przed przystąpieniem do robót budowlanych należy sporządzić plan

BIOZ. Przewidywane zagrożenia

Najważniejszymi mogącymi wystąpić zagrożeniami są:

- Poważne uszkodzenie sprzętu,
- Przygniecenie ciężkimi urządzeniami,
- Przygniecenie spadającymi elementami;
- Możliwość poślizgnięcia i upadek;
- Zaproszenie ognia;
- Zaproszenie odcupodczascięcia, oczyszczania i szlifowania, klejenia izolacji,
- Upadek z drabiny lub rusztowania podczas prac montażowych.

Prowadzenie instruktażu:

Przed przystąpieniem do robót pracownicy muszą zostać przeszkoleni,

Przed przystąpieniem do pracy na konkretnym stanowisku pracownicy zostaną poinformowani przez osoby dozoru o mogących wystąpić zagrożeniach i sposobach ich uniknięcia,

Kierownik robót sporządzi plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz zapozna z nim pracowników, Roboty instalacyjne mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający odpowiednie przygotowanie zawodowe, uprawnienia,

Przestrzegać ogólnych zasad BHP obowiązujących przy robotach budowlanych i instalacyjnych.

Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom Używane narzędzia muszą być sprawne i posiadać odpowiednie atesty;

Pracownicy będą wyposażeni w odpowiedni do rodzaju wykonywanych robót sprzęt ochrony osobistej;

W pobliżu stanowisk na których może wystąpić zaprószenie ognia należy zlokalizować przenośny sprzęt gaśniczy,

Przepisy BHP dotyczące prowadzenia robót

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 r. (tekst jednolity z Dz. U. z 2003r. Nr 169 poz. 1650) w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. - w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).

Opracował:

Projektant Główny:

inż. Daniel Górczyński

upr. bud. nr. WKP/0032/POOK/05

Projektował – instalacje sanitarne::

mgr inż. Wojciech Jankowiak

upr. nr WKP/0278/PWIS/04